

KJAK

SÍMUN PAULI
JACOBSEN

Vitjunarløtan

Øll góð og fullkomin gáva er omanífrá

Ja, vissuliga er øll góð og fullkomin gáva omanífrá. Tá eg lesi hesi undurfullu orð í Jákupsbrævi, renna dýrabar minni mær í huga.

Sum øllum kunnugt var álvarslig kreppa í landi okkara í nítíárunum. Landið skyldaði milliardir, og høvuðsvinna okkara, fiskivinnan, lá í andaleypi. Arbeðsloysið var komið upp á 20 prosent, og landið átti ongar pengar. Harumframt vóru allir triggir táverandi bankarnir farnir fallit.

Toskurin var nærum horvin á grunnum okkara, og bønarflokkar kring landið fóru at biðja til Harran um, at hann mátti lata fiskin svimja

aftur á grunnarnar.

Mær lutaðist í eini 20 ár at vera limur í einum tílíkum bønarflokki, og rørandi var at hoyra, hvussu limirnir á hvørjum fundi kallaðu á Harran um at lata fiskin svimja aftur á grunnarnar.

Og vissuliga vóru bønirnar hoyrdar. Vissuliga var Harrin ikki smáligur við hjálpini, tá børn hansara róptu neyðarróp til hansara.

Toskurin, sum nærum ikki hevði verið at uppdríva frammanundan, byrjaði at svima inn aftur á grunnarnar – og tað var í slíkari mongd, at skipini nærum ikki fingufiskað fyri toski. Toskurin var bráðliga allastaðir.

Sum kunnugt er Harrin

mentur at hjálpa langt út yvir tað, sum biðið verður um, og tað gjørdi hann eisini hesaferð. Føroyski búskapurin kom at hava viðrák innan øll øki, serstakliga hvat viðviki fiskaprisum, oljuprisum, rentu v. m. og við avlopum av løgtingsins figgjarlógum upp á fleiri 100 millionir krónur.

Danski staturin yvirtók alla skuld landsins upp á góðar fyra milliardir krónur. Hesa skuld skuldi landskassin gjalda aftur við einum 20 ára annuitetsláni upp á fimm prosent í rentu. Árligi annuiteturin var góðar 300 milliónir krónur. Eisini finguføroyingar útgoldið 900 milliónir krónur, sum viðvíkti uppgerðum við keypi av Føroya Banka.

Tá ið Harrin hjálpir, hjálp-

ir hann til fulnar, og eg ivist onga løtu í, at hann serstakliga hugsaði um fólkið, teygomlu, teygveiku, teygjúku, teyeinsamøllu, einkjur og faðirleys eins og øll, ið standa á skuggasíðu lívsins.

Og her tyktist vera nóg mikið av peningi, serstakliga so heilsuverkið, almanna-verkið eins og mentamála-verkið kundu verða lívgað við tørvandi figgjarligari styrkisveiting.

Sum kunnugt er land okkara partur av danska ríkinum, og umframt alt tað góða, vit njóta av hesum felagsskapi, so finguvit um aldarskiftið eina heildarveiting úr ríkinum upp á umleið 1,3 milliardir krónur árliga.

Ein trivaligur partur av hesi peningaupphædd var

ætlaður heilsuverkinum, almanna-verkinum og mentamála-verkinum, og hesin peningur var av sonnum ein góð og fullkomin gáva omanífrá.

Fólkið í landinum var farið at trúgva upp á eina bjarta og vónríka framtíð. Men so skuldi ikki vera. Tíverri!

Meðan fólkið var í djúp-ari tøk til Harran fyri bønarhoyring og bønarsvar, so valdu fyra fullveldis-flokkar á tingi at skerja blokkin við 366 milliónum krónum árliga frá 1. januar 2002 og út í ókomna framtíð. Fylgjurnar av hesi fullveldissatykt kom at vera, at heilsuverkið, almanna-verkið og mentamála-verkið komu at hava nógv minni av peningi at arbeiða við.

Eg havi ongantíð skilt og fari ongantíð at skilja, hví fullveldismenn vóru so ágrýtnir at minka um peningin, sum heilsuverkið, almanna-verkið og mentamála-verkið høvdu at arbeiða við.

Loysnunarorðið hjá fullveldismonnum er, at í Føroyum skulu føroyingar ráða, men teir skulu eisini liva, ella hvat?

MAUD WANG
HANSEN
Forkvinna Føroya
Pedagogfelag

Kommunurnar halda **ikki** orð

– og svíkja starvsfólk í sambandi við førleikamenning – námsfrøðingar mugu sjálvir gjalda fyri ískoytisútbúgving, meðan Mentamálaráðið rindar fyri lærarar

Alsamt fleiri krøv eru sett starvsfólkum á námsfrøðiliga starvsøkinum, og eru hetta krøv, sum arbeiðsgevarin áleggur teimum. Pedagogfelagið kennir tørvin á, at starvsfólk verða førleikament, og tað meta vit, at arbeiðsgevarin ikki kann vera ósamdur við okkum í.

Føroya Pedagogfelag hevur til fleiri samráðingar við Kommunala arbeiðsgevarafelagið og Figgjarmálaráðið gjørt vart við tørvin á einum útbúgvingargrunni fyri kommunalt sett starvsfólk.

Innan Nærverkið í Trivnaðartænastuni hevur ein førleikamenning-

arnevnd, ein sokallaður skeiðsbólkur, í árávis umsitið førleikamenning av starvsfólkum í Trivnaðartænastuni. Hetta hevur gagnað bæði starvsfólkum og brúkarum, og ikki minst kann arbeiðsgevarin vera nøgdur við, at pengar, sum eru settir av til førleikamenning, verða brúktir við umhugsni og sambært einari ætlan, sum ber longur fram.

Pedagogfelagið veit, at summar kommunur/kommunalir arbeiðsgevarar geva sínum starvsfólkum góðar móguleikar fyri at førleikamenna seg, aðrar kommunur hava kanska ikki so nógvar pengar til førleikamenning av starvsfólkum. Uppskotið

hjá Pedagogfelagnum um ein útbúgvingargrunn gekk út upp á, at kommunurnar rinda ein ávísan prosentpart av lønarpuljuni í ein útbúgvingargrunn, sum øll starvsfólk síðani kunnu søkja pengar úr. Ein samhaldsføst skipan, har ein og hvør, sum starvast hjá kommunalum arbeiðsgevara á okkara sáttmálaøki kann fáa móguleika fyri førleikamenning. Hetta kundi somuleiðis lagt upp fyri, at munur ikki verður gjørdur á stavsfólkum.

Uppskotið hevur ikki vunnið frama hjá arbeiðsgevarunum. Grundgevingarnar fyri ikki at taka undir við uppskotinum hava serliga verið frá fomaninum í

KAF, Heðin Mortensen, sum fleiri ferðir hevur sagt, at Tórshavnar kommuna brúkar nógvar pengar til at førleikamenna síni starvsfólk. Hesum kunnu vit sum felag ikki burturvísa; vit ynskja bert eina meira samhaldsfasta skipan, har allar kommunur samstarva um at førleikamenna síni starvsfólk á námsfrøðiliga sáttmálaøkinum.

Nú ískoytisútbúgvingin er lýst at byrja á Fróðskaparsetrinum fríggjadagin 24. august. 2012, vísir tað seg, at tað bert er ein námsfrøðingur av 12 umsøkjarum, sum fær sína útbúgving goldna frá arbeiðsgevaranum. Hetta skal samanberast við, at

Mentamálaráðið, sum varðar av starvsfólkum í Fólaskúlanum, rindar alla ískoytisútbúgvingina fyri allar 15 lærararnar, sum eru slopnir inn.

Hetta vísir, at stórir munur verður gjørdur á starvsfólkum, sum starvast hjá kommunum og hjá landinum. Ískoytisútbúgvingin er gjørd við tí endamáli, at námsfrøðingar og lærarar kunnu nema sær ískoyti til bachelor. Í hoyrigsskrivinum stóð einki um, at nakar kostnaður var tengdur at hesi ískoytisútbúgving, og tað kemur tí sera dátt við at síggja, at limirnir í Føroya Pedagogfelag, sum starvast hjá kommununum, sjálvir

mugu gjalda sín part, meðan Mentamálaráðið hevur tikið avgerð um at gjalda fyri lærararnar.

Føroya Pedagogfelag fer við hesum at heita á kommunalu politikarnar, sum við samráðingarborðið søgdu seg gera alt fyri at førleikamenna síni starvsfólk, um at gjalda fyri ískoytisútbúgvingina hjá námsfrøðingunum og harvið bera orð og lyfti í verki. Førleikamenning er neyðug og er ein fongur fyri bæði arbeiðsgevarnar, starvsfólk, børn og brúkarar og fyri samfelagið sum heild.